

Zadanie 1

Dane są relacje $R = (\mathbb{N}, \text{gr}R, \mathbb{N})$, $S = (\mathbb{N}, \text{gr}S, \mathbb{N})$, gdzie:

$$\text{gr}R = \{(1, 1), (1, 2), (3, 2), (3, 4), (3, 7), (2, 9), (5, 3)\},$$

$$\text{gr}S = \{(1, 2), (1, 7), (2, 5), (2, 4), (7, 9), (4, 10)\}.$$

1.a)

Znajdź dziedziny i przeciwdziedziny tych relacji.

$$D_R = \{1, 3, 2, 5\}, \mathcal{Q}_R = \{1, 2, 4, 7, 9, 3\}$$

$$D_S = \{1, 2, 7, 4\}, \mathcal{Q}_S = \{2, 7, 5, 4, 9, 10\}$$

1.b)

Utwórz relacje $R \circ S, S \circ R, S^{-1}, R^{-1}, S^{-1} \circ R^{-1}, (S \circ R)^{-1}, S^{-1} \circ R$.

$$\text{gr}(R \circ S) = \{(1, 9), (2, 3)\}$$

$$\text{gr}(S \circ R) = \{(1, 2), (1, 7), (1, 5), (1, 4), (3, 5), (3, 4), (3, 10), (3, 9)\}$$

$$\text{gr}S^{-1} = \{(2, 1), (7, 1), (5, 2), (4, 2), (9, 7), (10, 4)\}$$

$$\text{gr}R^{-1} = \{(1, 1), (2, 1), (3, 2), (4, 3), (7, 3), (9, 2), (3, 5)\}$$

$$\text{gr}(S^{-1} \circ R^{-1}) = \{(3, 2), (9, 1)\}$$

$$\text{gr}(S \circ R)^{-1} = \{(2, 1), (7, 1), (5, 1), (4, 1), (5, 3), (10, 3), (9, 3)\}$$

$$\text{gr}(S^{-1} \circ R) = \{(1, 1), (3, 1), (3, 2), (3, 1), (2, 7)\}$$

1.c)

Sprawdź, że $S^{-1} \circ R^{-1} = (R \circ S)^{-1}$.

$$\text{gr}(S^{-1} \circ R^{-1}) = \{(3, 2), (9, 1)\}$$

$$\text{gr}(R \circ S)^{-1} = \{(9, 1), (3, 2)\}$$

Zadanie 2

Udowodnij, że dla dowolnej relacji R zachodzi implikacja:

$$\text{gr}R^{-1} \subset \text{gr}R \Rightarrow \text{gr}R^{-1} = \text{gr}R$$

$$(x, y) \in \text{gr}R \Rightarrow (y, x) \in \text{gr}R^{-1} \Rightarrow (y, x) \in \text{gr}R \Rightarrow (x, y) \in \text{gr}R^{-1}$$

Pierwsza i trzecia implikacja wynikają z definicji relacji odwrotnej, a druga z tego, że $\text{gr}R^{-1} \subset \text{gr}R$.

Skoro $(x, y) \in \text{gr}R \Rightarrow (x, y) \in \text{gr}R^{-1}$ to $\text{gr}R \subset \text{gr}R^{-1}$.

$$\text{gr}R \subset \text{gr}R^{-1} \wedge \text{gr}R^{-1} \subset \text{gr}R \Rightarrow \text{gr}R^{-1} = \text{gr}R$$

Zadanie 3

Wykaż, że dla relacji zwrotnej R , równość $R \circ R = R$ jest równoważna „przechodności” relacji R .

$$R = (X, \text{gr}R, X)$$

$$R \text{ jest zwrotna} \Rightarrow \forall x \in X : xRx$$

Do czego wykorzystujemy zwrotność R ?

$$R \circ R = (X, \text{gr}(R \circ R), X), \text{gr}(R \circ R) = \{(x, z) \in X^2 : \exists y \in X : xRy \wedge yRz\}$$

$$xRy \wedge yRz \Rightarrow (x, z) \in \text{gr}(R \circ R)$$

Ale $\text{gr}(R \circ R) = \text{gr}R$, więc $(xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz) \Leftrightarrow R$ jest przechodnia.

Zadanie 4

Wykaż, że dla zbioru X z relacją R :

R jest relacją równoważności $\Leftrightarrow R^{-1}$ jest relacją równoważności.

1. zwrotność:

$$\forall x \in X : xRx \Leftrightarrow xR^{-1}x$$

2. symetryczność:

$$\forall x, y \in X : xRy \Rightarrow yRx$$

$$xRy \Leftrightarrow yR^{-1}x, yRx \Rightarrow xR^{-1}y$$

$$\forall x, y \in X : yR^{-1}x \Rightarrow xR^{-1}y$$

3. przechodność:

$$\forall x, y, z \in X : xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz$$

$$xRy \Leftrightarrow yR^{-1}x, yRz \Rightarrow zR^{-1}y, xRz \Leftrightarrow zR^{-1}x$$

$$\forall x, y, z \in X : zR^{-1}y \wedge yR^{-1}x \Rightarrow zR^{-1}x$$

Zadanie 5

Wykaż, że jeżeli relacja R określona w zbiorze X jest zwrotna i przechodnia, to $R \cap R^{-1}$ określa relację równoważności.

$$R \cap R^{-1} = (X, \text{gr}(R \cap R^{-1}), X), \text{gr}(R \cap R^{-1}) = \{(x, y) \in X^2 : xRy \wedge xR^{-1}y\}$$

1. zwrotność:

$$R \text{ jest zwrotna} \Rightarrow \forall x \in X : xRx \Rightarrow xR^{-1}x$$

$$(xRx \wedge xR^{-1}x) \Rightarrow (x, x) \in \text{gr}(R \cap R^{-1})$$

2. symetryczność:

$$xRy \Leftrightarrow yR^{-1}x \wedge xR^{-1}y \Leftrightarrow yRx$$

$$\forall x, y \in X : (xRy \wedge xR^{-1}y) \Rightarrow (yR^{-1}x \wedge yRx)$$

$$\Leftrightarrow (x, y) \in \text{gr}(R \cap R^{-1}) \Rightarrow (y, x) \in \text{gr}(R \cap R^{-1})$$

3. przechodność:

$$x, y, z \in X$$

$$R \text{ jest przechodnie} \Rightarrow xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz$$

$$R^{-1} \text{ jest przechodnie (Zadanie 4)} \Rightarrow xR^{-1}y \wedge yR^{-1}z \Rightarrow xR^{-1}z$$

$$(xRy \wedge xR^{-1}y) \wedge (yRz \wedge yR^{-1}z) \Rightarrow (xRz \wedge yR^{-1}z)$$

Zadanie 6

W zbiorze \mathbb{N}^2 dana jest relacja $R = (\mathbb{N}^2, \text{gr}R, \mathbb{N}^2)$ taka, że $(a, b)R(c, d) \Leftrightarrow a + d = b + c$. Wykaż, że R jest relacją równoważności i znajdź zbiór ilorazowy.

$$(a, b), (c, d), (e, f) \in \mathbb{N}^2$$

$$a + b = b + a \Rightarrow (a, b)R(a, b) \Rightarrow R \text{ jest zwrotna}$$

$$(a + d = b + c \Leftrightarrow c + b = d + a) \Rightarrow ((a, b)R(c, d) \Rightarrow (c, d)R(a, b)) \Rightarrow R \text{ jest symetryczna}$$

$$a + d = b + c$$

$$c + f = d + e$$

$$a + d + c + f = b + c + d + e$$

$$a + f = b + e$$

$$((a, b)R(c, d) \wedge (c, d)R(e, f) \Rightarrow (a, b)R(e, f)) \Rightarrow R \text{ jest przejściowa}$$

$$R \text{ jest zwrotna, symetryczna i przejściowa} \Rightarrow R \text{ jest relacją równoważności.}$$

Zbiór ilorazowy $X/R = \{[(a, b)] : (a, b) \in \mathbb{N}^2\}$

$$(a, b)R(c, d) \Leftrightarrow a + d = b + c \Leftrightarrow a - b = c - d$$

$$[(r, 0)] = \{(a, b) \in \mathbb{N}^2 : a - b = r\}, r \in \mathbb{N}$$

$$[(0, r)] = \{(a, b) \in \mathbb{N}^2 : a - b = -r\}, r \in \mathbb{N}$$

$$X/R = \{[(r, 0)] : r \in \mathbb{N}\} \cup \{[(0, r)] : r \in \mathbb{N}\}$$

$$X/R = \{\{(a, b) \in \mathbb{N}^2 : |a - b| = r\} : r \in \mathbb{N}\}$$

Zadanie 7

Niech $k \in \mathbb{N}_+$. W zbiorze \mathbb{Z} wprowadzamy relację $m \equiv n \pmod{k} \Leftrightarrow k|(m - n)$. Wykaż, że relacja ta jest równoważnością. Zbiór ilorazowy tej relacji będziemy oznaczać przez \mathbb{Z}/k .

1. zwrotność: $\forall x \in \mathbb{Z} : x \equiv x \pmod{k}$

$$k|(x - x) \Leftrightarrow k|0$$

2. symetryczność: $\forall x, y \in \mathbb{Z} : x \equiv y \pmod{k} \Rightarrow y \equiv x \pmod{k}$

$$k|(x - y) \Rightarrow k| -1 \cdot (x - y) \Rightarrow k|(y - x)$$

3. przechodność: $\forall x, y, z \in \mathbb{Z} : (x \equiv y \pmod{k} \wedge y \equiv z \pmod{k}) \Rightarrow x \equiv z \pmod{k}$

$$k|(x - y) \wedge k|(y - z) \Rightarrow k|((x - y) + (y - z)) \Rightarrow k|(x - z)$$

7.a)

Przyjmując $k = 7$ podaj: $[2], [5], [-5]$;

$$[x] = \{y \in \mathbb{Z} : x \equiv y \pmod{7}\}$$

$$[2] = \{7n + 2, n \in \mathbb{Z}\}$$

$$[5] = \{7n + 5, n \in \mathbb{Z}\}$$

$$[-5] = \{7n - 5, n \in \mathbb{Z}\} = [2]$$

7.b)

Podaj $\mathbb{Z}/7$.

$$\mathbb{Z}/7 = \{\{7n + m, n \in \mathbb{N}\}, m = 0, 1, \dots, 6\}$$

Zadanie 8

Niech p będzie elementem zbioru X . W zbiorze 2^X podzbiorów zbioru X określamy relację $R = (2^X, \text{gr}R, 2^X)$:

$$\text{gr}R := \{(A, B) \in 2^X \times 2^X : (A = B) \vee (p \notin A \cup B)\}$$

Czy R jest relacją równoważności?

1. zwrotność:

$$\forall A \in 2^X : A = A \Rightarrow ARA$$

2. symetryczność:

$$\forall A, B \in 2^X : (A = B) \vee (p \notin A \cup B) \Rightarrow (B = A) \vee (p \notin B \cup A)$$

3. przechodność:

$$A, B, C \in 2^X$$

$$((A = B) \vee (p \notin A \cup B)) \wedge ((B = C) \vee (p \notin B \cup C))$$

$$(A = B) \vee (B = C) \Rightarrow (A = C) \Rightarrow ARC$$

$$(A = B) \vee (p \notin B \cup C) \Rightarrow (p \notin A \cup C) \Rightarrow ARC$$

$$(p \notin A \cup B) \vee (B = C) \Rightarrow (p \notin A \cup C) \Rightarrow ARC$$

$$(p \notin A \cup B) \vee (p \notin B \cup C) \Rightarrow (p \notin A \cup C) \Rightarrow ARC$$

R jest relacją równoważności.

Zadanie 9

Dane jest odwzorowanie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ takie, że $f(x) = x^3 - 3x + 2$.

Niech $S = (\mathbb{R}, \text{gr}S, \mathbb{R})$ będzie relacją taką, że $\text{gr}S = \{(x, y) : f(x) = f(y)\}$.

9.a)

Wykaż, że S jest relacją równoważności.

1. zwrotność:

$$\forall x \in \mathbb{R} : f(x) = f(x)$$

2. symetryczność:

$$\forall x, y \in \mathbb{R} : f(x) = f(y) \Rightarrow f(y) = f(x)$$

3. przechodność:

$$\forall x, y, z \in \mathbb{R} : (f(x) = f(y) \wedge f(y) = f(z)) \Rightarrow f(x) = f(z)$$

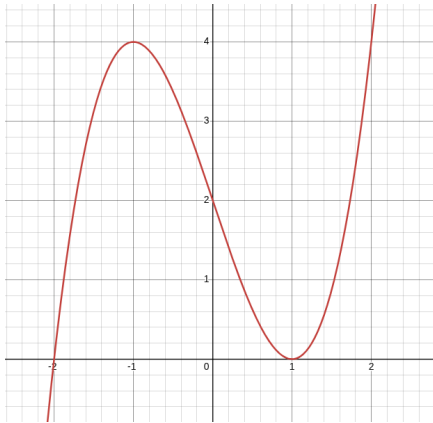
9.b)

Niech $a \in \mathbb{R}$. Określ w zależności od a liczebność klasy równoważności $[a]$.

$$f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x - 1)(x + 1)$$

$$f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 2 = 4$$

$$f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$$

$$a \in (-\infty, 1) \cup (4, +\infty) \Leftrightarrow |[a]| = 1$$

$$a \in \{1, 4\} \Leftrightarrow |[a]| = 2$$

$$a \in (1, 4) \Leftrightarrow |[a]| = 3$$